

Tabel 1 Eigenschappen van de 16 bodembedekkende vaste planten die werden meegenomen in de proef

Soort: *Ajuga reptans*

Inheems

Hoogte (cm): 15

Groeiwijze: bovengronds

Winter-groen: ja

Soort: *Glechoma hederacea*

Inheems

Hoogte (cm): 15

Groeiwijze: bovengronds

Winter-groen: ja

Soort: *Herniaria glabra*

Inheems

Hoogte (cm): 1

Groeiwijze: bovengronds

Winter-groen: ja

Soort: *Maianthemum bifolium*

Inheems

Hoogte (cm): 20

Groeiwijze: ondergronds

Winter-groen: nee

Soort: *Prunella vulgaris*

Inheems

Hoogte (cm): 35

Groeiwijze: bovengronds

Winter-groen: ja

Soort: *Waldsteinia ternata* (referentie)

Exoot

Hoogte (cm): 14

Groeiwijze: bovengronds

Winter-groen: ja

Welke bodembedekker kies je?

Eenjarige en meerjarige bodembedekkers als onderbegroeiing voor een natuurlijke beplanting

In de vorige editie beschreven we een keur van dode bodembedekkers: verschillende soorten mulch, zoals gesnipperd miscanthus of perzikstenen.

In deze editie gaat onderzoekster Sandy Adriaenssens voor vakblad De Hovenier dieper in op levende bodembedekkers. In het Proefcentrum voor Sierteelt werd een assortiment bodembedekkende vaste planten uitgetest onder verschillende lichtomstandigheden, naast eenjarigen en bodembedekkende heesters. In dit artikel de bevindingen na twee jaar.

Auteur: Sandy Adriaenssens

Bodembedekkers vormen in een natuurlijke beplanting de onderste laag, met daarboven nog een zoomlaag die heesters bevat, een struiklaag en een boomlaag. In tuinen en openbaar groen worden ze ook vaak toegepast als vakbeplanting, zonder of met één of meerdere andere natuurlijke lagen. Ze bedekken de anders kale bodem, wat voordelen biedt voor de onkruiddruk, maar ook zorgt voor het

minder snel uitdrogen van de bodem door verdamping. Er wordt echter vaak naar een aantal bekende soorten gegrepen, die niet altijd toepasbaar zijn onder alle omstandigheden.

Bodembedekkende vaste planten onder verschillende lichtomstandigheden

In 2019 werd een proef opgezet met een selectie van 16 bodembedekkers, die telkens

in de zon, halfschaduw en schaduwomstandigheden werden aangeplant. De soorten werden geselecteerd op basis van hun bladvorm, groeiwijze (ondergrondse of bovengrondse uitlopers), wintergroene karakter en herkomst (inheems of uitheems). Daarnaast werd ook de associatie met een heester (*Hydrangea paniculata* 'Bobo'), een bolgewas (*Narcissus poeticus* en *Crocus vernus* 'Remembrance') en een opgaan-

Soort: *Pachysandra ternata* (referentie)

Exoot
Hoogte (cm): 20
Groeiwijze: ondergronds
Winter-groen: ja

Soort: *Chamaemelum nobile* 'Treneague'

Exoot
Hoogte (cm): 5
Groeiwijze: bovengronds
Winter-groen: ja

Soort: *Dryas suendermannii*

Exoot
Hoogte (cm): 10
Groeiwijze: bovengronds
Winter-groen: ja

Soort: *Erodium variable* (x) 'Bishop's Form'

Exoot
Hoogte (cm): 10
Groeiwijze: bovengronds
Winter-groen: ja

Soort: *Fragaria chiloensis*

Exoot
Hoogte (cm): 5
Groeiwijze: bovengronds
Winter-groen: ja

Soort: *Liriope spicata*

Exoot
Hoogte (cm): 30
Groeiwijze: ondergronds
Winter-groen: ja

Soort: *Pachyphragma macrophyllum*

Exoot
Hoogte (cm): 35
Groeiwijze: bovengronds
Winter-groen: nee

Soort: *Persicaria* 'Kahil'

Exoot
Hoogte (cm): 30
Groeiwijze: bovengronds
Winter-groen: nee

Soort: *Pratia pedunculata*

Exoot
Hoogte (cm): 5
Groeiwijze: ondergronds
Winter-groen: ja

de vaste plant (*Verbena bonariensis*) geëvalueerd. Het gekozen sortiment bevatte enkele referentiesoorten zoals *Waldsteinia ternata* en *Pachysandra ternata*, maar ook minder bekende soorten zoals *Reineckia carnea*.

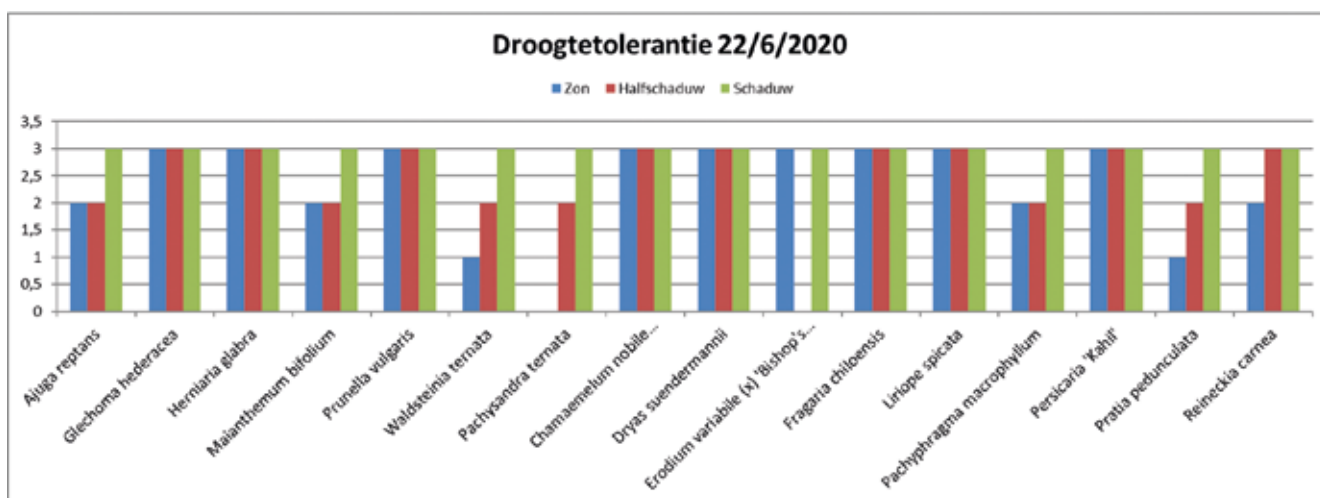
Op vijf momenten tijdens het groeiseizoen van 2019 en 2020 werd de bedekking van de vaste planten geëvalueerd.

De soorten *Erodium* en *Maianthemum* hadden onder alle lichtomstandigheden een lage bedekkingsgraad. *Fragaria*, *Prunella*, *Reineckia*, *Liriope spicata* en *Persicaria*, daarentegen, deden het goed onder zowel zonnige, halfschaduw- als schaduwomstandigheden. Soorten als *Ajuga*, *Dryas*, *Glechoma* en *Herniaria* hadden een duidelijke voorkeur voor zon of halfschaduwomstandigheden, terwijl

Soort: *Reineckia carnea*

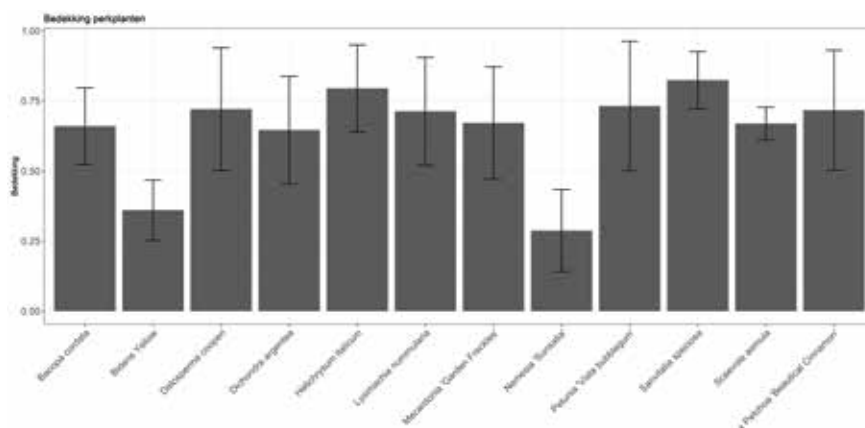
Exoot
Hoogte (cm): 30
Groeiwijze: ondergronds
Winter-groen: ja

Score voor droogtetolerantie (0: zeer slecht -> 3 zeer goed) voor de 16 bodembedekkende vaste planten op 22 juni 2020

Pachysandra, *Pachypragma* en *Waldsteinia* het beter deden in schaduwomstandigheden. *Glechoma* en *Prunella* zijn kortlevend, maar door plaatselijke verjonging blijven ze wel een goede bedekking geven. Dit kan echter ook uitzaai in nabijgelegen beplanting veroorzaken.

Op 22 juni 2020 werd na een lange droogteperiode een score gegeven voor droogtetolerantie (0 -> 3, waarbij 3 stond voor geen droogteschade), onafhankelijk van de bedekkingsgraad. Hier bleken de meer schaduwminnende soorten duidelijk gevoeliger, maar ook enkele soorten die goed presteerden in de zon, zoals *Ajuga reptans* en *Reineckia carnea*. Na een regenperiode herstelden alle soorten zich weer goed.

Gemiddelde bedekking van de perkplanten tijdens het groeiseizoen juni – september.

Bodembedekkende perkplanten

Zowel in 2019 als 2020 werden naast de vaste planten ook vakken met perkplanten geplaatst, telkens vanaf juni, met referentiesoort *Sanvitalia speciosa*. De gemiddelde bedekking van deze perkplanten steeg snel na de aanplant en bleef ook relatief constant tijdens het groeiseizoen. Alleen bij *Nemesia* en *Bidens* was de bedekking en dus ook het onkruidrukkend vermogen onvoldoende. Tijdens het groeiseizoen, van juni tot september, kunnen perkplanten zeker een volwaardige vervanging vormen voor vaste planten om onkruidruk te beperken.

Toekomstig onderzoek: bodembedekkende heesters en plantmatten op rol

In 2020 werden tien soorten bodembedekkende heesters aangeplant. Hierbij werd gekozen voor de volgende soorten: *Hedera helix* 'Ivalice', *Hypericum* 'Black gem', *Lonicera nitida*, *Lonicera*

'Blond & beyond', *Potentilla* 'Bellissima', *Prunus pumila* 'Depressa', *Rhus* 'Gro low', *Rosa* 'Green summer', *Rubus* 'Betty Ashburner' en *Symphoricarpos* 'Hancock low'. In het eerste jaar van aanplant werd hier reeds een gemiddelde bedekkingsgraad van 50 tot 75 procent behaald, maar deze proef werd vervolgd in 2021.

In 2021 werd een aanplant van *Waldsteinia ternata* en *Vinca minor* als voorbegroeide plantmatten vergeleken met een aanplant in P9, waarbij de verschillen in kostprijs werden afgewogen tegen de tijdwinst door sneller dichtgroeien en minder onderhoudswerk.

Over de auteur:
Sandy Adriaenssens is coördinator groen bij het Vlaamse onderzoekcentrum Proefcentrum voor Sierteelt (PCS). PCS verricht toegepast wetenschappelijk onderzoek en verleent meer praktijkgerichte onderzoeks- en voorlichtingsdiensten voor de sierteelt en professionele hoveniers.

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!

